

INSPIRATIONSKATALOG

UNGES BUD PÅ FREMTIDENS FRITIDSTILBUD

FORORD

Dette inspirationskatalog er resultatet af en workshop, som CUR - Center for Ungdomsstudier har afholdt for 9. årgang på Børne U.N.I. i november 2019.

Workshoppen og inspirationskataloget er en opfølgning på rapporten ”Ung på Vesterbro. Fritidsliv for unge i 6.-9. klasse på Vesterbro”, som Center for Ungdomsstudier har udarbejdet for Vesterbro Lokaludvalg. Rapporten afdækker, hvordan fritidslivet ser ud for unge, der går i 6.-9. klasse på Vesterbro.

Igennem workshoppen er de unge kommet med ideer til, hvordan man skaber gode fritidstilbud til unge på deres alder. Noget af det, vi så i undersøgelsen, og som man kan læse i rapporten, er, at mange af de ældste elever dropper både klubtilbud og faste fritidsaktiviteter. Derfor fik eleverne i 9. klasse til opgave at finde på et sted, hvor unge på deres alder ville have lyst til at mødes, og som de tror på vil kunne fungere som en god ramme for teenagefællesskaber.

Under workshoppen blev eleverne delt ind i grupper og taget igennem en række idégenererings og -kvalificeringsøvelser. Resultatet blev otte ideer, som grupperne illustrerede på hver deres planche (se billede på næste side). Flere af ideerne mindede om hinanden, og vi har derfor tilladt os at slå dem sammen til i alt fire ideer. Ideerne er:

- 1) En ungecafe med mulighed for at socialt samvær og køb af billig mad og drikke. I et af caféforslagene lagde eleverne op til, at deres café samtidig skulle fungere som genbrugsbutik/byttecentral for genbrugstøj.
- 2) En unge-/multihal med mulighed for fællesskab, diverse sportsaktiviteter, fester og koncerter.
- 3) En karaokecafé med mulighed for at synge karaoke og være sammen med venner.
- 4) Et ungekulturhus a la Folkehuset Absalon med skiftende aktiviteter og uformelt samvær.

De fire ideer kan bruges som inspiration til at etableringen af et nyt sted eller som inspiration til eksisterende tilbud. Foruden de specifikke ideer gav workshoppen et værdifuldt indblik i, hvilke behov og ønsker fritidstilbud, der ønsker at tiltrække flere af de ældste udskolings elever, skal kunne imødekomme.

I dette inspirationskatalog samler vi de unges ideer ved at zoomer ind på det, de har til fælles. Vi lægger desuden op til en diskussion af, hvordan fritidstilbud skal forholde sig til det faktum, at alkohol sniger sig ind i mange af de ældste elevers fritidsliv. Vi slutter af med et oplæg til at tage næste skridt. Katalogets indhold ser således ud:

- Et sted, man kan være om aftenen og i weekenden
- Et sted, hvor samvær med jævnaldrende er i centrum
- Et sted med en høj grad af ungestyring
- Et sted, hvor man må indtage alkohol?
- Hvad så nu?

ET STED, MAN KAN VÆRE OM AFTENEN OG I WEEKENDEN

En fællesnævner for ideerne er, at de giver de unge et sted at være om aftenen og i weekenderne. Et sted, som er varmt og trygt, og som udgør et alternativ til Søndermarken og andre udearealer, hvor de unge ellers opholder sig.

Vores undersøgelse viste, at selvom de unge er glade for Vesterbro, så synes en del af dem, at der mangler områder og tilbud – både ude og inde – hvor der er plads til teenagelivet.

Vesterbro er fuld af caféer og barer til unge, der er lidt ældre og har lidt flere penge end dem i grundskolens ældste klasser, men ikke så mange tilbud til netop dem.

Der er klubtilbuddene, men i en del af de ældste udskolingselevs optik er de til for en målgruppe, der er yngre, og som har brug for pædagoger til at rammesætte aktiviteter og samvær.

Det hører ungdomsperioden til at afsøge nye måder at være sammen på, der adskiller sig fra måden, man var sammen på som børn, og som kan være med til at markere bevægelsen væk fra barndommen.

Det er derfor vigtigt at de tilbud, der findes, eller oprettes, for de ældste grundskoleelever kan rumme den bevægelse.

ET STED, HVOR SAMVÆR MED JÆVNALDRENDE ER I CENTRUM

Centralt for de unges forslag er, at de har det sociale samvær i centrum. De unges ideer indeholder forskellige forslag til aktiviteter som fx fester, filmvisninger, sportsevents, karaoke, spil og koncerter, men det er venskaber og fællesskab, der er det centrale, snarere end aktiviteterne i sig selv.

I karaokecaféen, som er et af elevforslagene, kan man samles om at synes karaoke, men man skal også kunne være i caféen uden at have lyst til at synge. Muligheden for samvær er det vigtige.

Et andet centralt og gennemgående tema i de unges ideer er, at det skal være attraktivt for unge på deres egen alder. Man skal gå i minimum 8. klasse og ikke være mere end 17 år.

De, der er yngre, har fritidsklubberne, og de, der er ældre, har typisk tilknytning til miljøer på ungdomsuddannelserne og mulighed for at gå på barer mv. Men de 80-90 pct. af de unge på 8. og 9. klassestrin, der ikke længere bruger fritids- og ungdomsklubberne, som er for unge til at gå på bar, og som synes at caféerne er for dyre, mangler et sted, der føles som deres.

ET STED MED EN HØJ GRAD AF UNGESTYRING

For at styrke følelsen af ejerskab, foreslår næsten alle de unge, at de selv skal (være med til at) styre stedet: De skal selv stå i caféen, bestemme menuen, lave maden, og det sociale samvær skal være på deres præmisser.

Netop den høje grad af ungestyring er noget af det, der ifølge de unge adskiller deres ideer fra de eksisterende klubtilbud, hvor det er voksne, som tager beslutningerne og bestemmer rammerne.

På tværs af de unges ideer er et gennemgående element, at det er de unge selv, der skal varetage de centrale opgaver på stedet, bestemme hvad der skal foregå og sørge for, at det sker. De voksne, der er på stedet, skal ifølge de unges forslag ikke varetage pædagogiske opgaver, og de skal heller ikke sætte dagsordenen. De voksnes opgave i de unges forslag er derimod at holde opsyn og i sidste ende tage ansvar for, at intet går galt, og at alle har det godt. Herudover vil de unge gerne selv styre stedet.

Det kan desuden nævnes, at flere af ideerne lægger op til, at de ansatte – med undtagelse af enkelte voksne ansvarspersoner – skal være unge selv. Der skal således være fritidsjob til en række unge.

ET STED, HVOR MAN MÅ INDTAGE ALKOHOL?

Med opgaven om at finde på et sted, der kunne fungere som en god ramme for teenagefællesskaber, fulgte to krav. Det første var, at det skulle være et sted, der ikke fandtes i forvejen, det andet var, at det skulle være et sted, hvor man ikke indtog alkohol.

Grupperne levede op til begge krav, men i samtaler med unge, blev det tydeligt, at det sidste krav om ingen alkohol var et besværligt benspænd. Det gjorde det vanskeligt for elever at finde på noget, der for alvor levede op til deres behov og ønsker.

I 9. klasse har 60,5 pct. drukket alkohol én eller flere gange inden for den seneste måned. For mange af de unge på 9. årgang spiller alkoholen således en rolle deres liv og i den bevægelse de er i gang med væk fra barndommen og ind i ungdomslivet. Alkoholen markerer en ny måde at være sammen på, og når de unge søger et sted at være i weekenderne, er det, de søger, også et sted, hvor man ikke bliver bortvist, hvis man har drukket eller medbragt alkohol.

Som det er nu mødes mange unge i Søndermarken eller på Bryggen, hvor der er plads til, at de kan sidde og høre musik uden at blive smidt væk. Men det er koldt store dele af året, og det er helt uden voksenopsyn. Kunne der være en idé i at arbejde på at finde tryggere alternativer? Og hvor skulle den opgave i så fald ligge?

En opfordring kunne i hvert fald lyde på, at man i forskellige fora tager diskussionen om, hvorvidt en nul-alkoholpolitik er vejen frem alle steder og til alle tider.

NÆSTE SKRIDT

På baggrund af ovenstående ved vi, at de unge ønsker et sted, der

- er til unge i alderen 8. klasse til 17-18 år,
- giver mulighed for at være sammen på en anden måde end i fritids-/ungdomsklubben,
- i høj grad er skabt og styret af de unge selv

Under workshoppen blev det klar, at de unge er relativt bevidste om, hvad de mangler på Vesterbro, og at de – når de bliver spurgt – ikke holder igen med at dele ud af deres ideer. Det er dog tvivlsomt, at de unge selv tager initiativet til den fase, der handler om at realisere ideerne. Det er en proces, der kræver kompetencer og overskud, som man ikke kan forvente, at man besidder i 9. klasse. Men hvis man ønsker at etablere noget, der rammer ned i de unges behov, er det nødvendigt at tage dem med på råd og gøre dem til aktive medskabere af det tilbud, man ønsker at etablere.

Enten kan man inddrage dem i en proces, hvor et nyt sted etableres. Alternativt kan man inddrage dem i en proces, hvor eksisterende tilbud tilpasses deres ønsker.